

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Sólház-utca 94. szám.
Telefon 58. sz.
Hirdetéseknél két hasabos perit sora 16 fill.
Nyiltér sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő: Szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY SZILÁGYI LAJOS

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és esütörtökön.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, **hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek**, hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

Zombor szab. kir. város 1905-ik évi költségeloirányzata.

(s.) Egy vastos négyrétű, 64 oldalos kötet, Zombor város 1905. évi költségeloirányzata fekszik előttünk. Egy város haladása, fejlődése attól függ, miként sáfarkodnak jövedelmével, a háztartásban mikép nyilvánul a takarékossági elv, minő hasznos ágaknál nyilvánul az áldozatkészség, hol lehet és kell a jövedelmeket hatványozni, a kiadásokat megszorítani. Mi e kötet ismertetésénél pusztán a statisztikus munkáját végezzük. Beszéljenek a számok.

Mindjárt az első oldalon találjuk Zombor sz. kir. város mint adóközség terhére 1904. évben kivetett adójáról 7 tételben a következő összeget 454322.02 kor. Levonva ebből a pótdóval nem terhelhető a), b), c), d) tételeket 16069.70 kor. és a behajthatlan 38252.32 kor. összesen 54322.02 kor., marad városi pótdó alapjául 400000 kor. azaz 50%.

A házipénztár költségeloirányzata az 1905-ik évre a) kiadás: Tisztviselők fizetése és szolgálk ellátása 5. tétel alatt 123880.06 kor. mindegyik tételhez a számvevőség indokolása fűződik. A város gazdasági célokra (12. oldal) előirányzott 12. tételben 54118.99 koronát. A különféle kiadások rovatában 13. tétel alatt ezen horribilis nagyságú összeg 242741.83 kor. található. Ezek között szerepelnek a közadók 12520.54 kor. Végrehajtási költségek 12600 kor. Adósságok törlesztése 66062 kor. Állami bor- és husfogyasztási adó 93000 kor. Nyugdíj járulékok 33042.09 kor. Ezen tételek képezik e rovat gerinczét.

A rendőri kiadások 8. tételben 77929 koronával szerepelnek. Ebből a tisztvi-

selők fizetésére 16720 kor., a rendőrök bérére és ruházatára 44424 kor. jut. Előfogatok kiállítására 3345 kor. A tűzoltó egyesület segélyezésére 6000 kor. van előirányozva.

Közművelődési célloknál a város nem fukarkodik, jól tudja, hogy az e célra szánt összegek a kultúra terjesztése által nem vesznek kárba. Közművelődés oltárára 12. tétel alatt a város 107392.20 koronát áldoz. Ez egy oly imponáló szám, mely Zombor városát a többi kultur városok sorában méltó helyre juttatja. Hála érte városunk vezető férfainak, kik mint a kultúra terjesztői anyagi áldozatok árán iparkodnak Zombor város jó hírnevét meg alapítani.

Az egészségügyi és jólékonyczétu kiadások 61223.90 koronára rugnak. A kórház fenntartására 14376 kor., a keresetképtelen szegények eltartására 18441 koronát. Arvák és telenczek eltartására 6061.60 kor. áldoz, jólékonyczétokra 2000 kor. jut. A város tehát az emberbaráti szamaritanus intézményeket példás támogatásban részesíti. Áldozatokat nem kimél a nyomor enyhítésére, a szenvedő emberiség ügyét is szép összeggel szolgálja. Az asphalt járda költsége VII. czim összege 39621.34 koronát tesz ki. A réndkívüli tételek czime alatt 21532.26 kor. van felvéve. Itt a Szabad Lyceum részére csak 400 kor. van előirányozva. E közhasznu intézmény nagyobb mérvű istápolását óhajtánók. Az összes kiadások VIII. czim alatt kitesznek 728439.58 koronát. A bevételek a következőképpen alakulnak: Fekvőségek jövedelme: 128177.88 kor; Javadalmak jövedelme: 240643.52 kor; Különféle jövedelmek czime alatt 9. tételben 36507.65 kor. szerepel; Rendőri jövedelem czimén befolyik 2567 kor. Közművelődési jövedelem (6. tétel) 17067 kor; ezek között az állami segély a felső keresk. iskola részére 5000 kor; beiratási és tandíjak a felső keresk. iskolában 8300 kor; Egészségügyi és jólékonyczétu jövedelem (5. tétel) 37151.08 koronával szerepel. Az asphalt járda

jövedelme burkolati költségek meglérlése czimén 29621.34 kor. Pénztári maradvány 38305.46 kor. Az összes bevétel VIII. czim alatt 530040.93 koronát tesz ki. A város lakossága terhére előirt összes állami adó 400000 kor. után 50% városi pótdó tehát

200000.-- kor.

bevétel 530040.93 kor.

összesen 730040.93 kor.

levonva a kiadást 728439.58 kor., mutatkozik felesleg 1601.35 kor.

A kövezési alap kiadása 77442.98 kor; bevétele 79642.46 kor., mutatkozik felesleg 2199.48 kor.

A városi nyugdíj alap bevétele 37888.47 kor. és ugyanannyi kiadást tüntet fel. Az alaptőkéje 88161.62 kor.

Ezen számok hangosan hirdetik városunk kulturális és gazdasági előhaladását. Mely helyet fogiai el hazánk sz. kir. városai sorában. Adja Isten, hogy tovább is így haladjon.

Juristajog és népjog.

Zombor, 1904. szept. 29.

(P. C.) Az a politikai harc, mely főleg két év óta a magyar parlamentben dúl, tulajdonképpen okát a törvény és a jog közt való ellentétben bírja. Ez az ellentét voltaképpen már régóta uralkodik közéletünk fölött, pártviszonyaink sokszoros átalakulását okozta, de legerősebben csak az utolsó obstrukciók hegyeződött ki. Az az ellentét ez, melyet a német jogi irodalomban, amint a történelmi iskola érvényre jutott, juristajog és a népjog szembeállításával jelöltek.

Valamely nemzet igazi ereje népjogában van, a nemzet minden egyes tagjának ama tudatában, mi legyen tulajdonképpen az egész állam, az egész társadalmi épület nemzeti alapja, a helyes ösztönben, hogy ettől az alaptól egy hajszálnyit sem enged. Osdalkotmányunknak is ez az ereje, és amely kevéssel jutottak egyes részei a nép

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerárban üvegenként 4. — kor.-ért kapható

Figyeljünk, hogy minden levegő alattü czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel Svájc.

pontos tudomására, annyira át van hatva mégis a magyar faj az alkotmány szellemétől, mely egyetlen kezessége a nemzeti sajátosság fentartásának. Ezért az alkotmányért küzdött a magyar nép, vagyonát és vérét áldozta érte, kezdetben a keleti veszedelem ellen, mely a tatárok, azután a törökök betörésével szakadt ránk, utóbb a nyugati veszedelem ellen, mely a mohácsi verességgel állt be.

Minden viszontagság daczára sikerült ezt az alkotmányt lényege és szelleme szerint fenntartani, sértetlenül megóvni és utolsó kialakulása Deák Ferencz kiegyezési törvényében jutott kifejezésre. Mindenki jól tudja már, hogy ez a kiegyezési törvény szövegében nem volt jurista fogalmazás, hanem hogy Deák Ferencz híres husvétii cikkét, mely a magyar állami élet minden viszonyát behatóan megvilágította, paragrafusokra osztották. Deák kiegyezési műve tehát a valóságban nem volt juristajog, hanem magyar népjog. Ez a népjog sok éven át, és kivált Tisza Kálmán fuziójának kényszere által, bebizonyította erejét, hasznosságát a nemzet fejlődésére maig is bizonyítja. De egyszerre egy ellenzék keletkezett, mely ezt a jogot juristajogként akarja kezelni, mely a szociális és nemzeti jog helyére a szójogot szeretné tenni, melyből mindazt kilehet okoskodni, ami egy törekvő ellenzéknek, de főleg ebben az ellenzékben a stréberkedő elemeknek kellemes és hasznos.

Az ugynevezett mérsékelt ellenzék kezdte a népjog kezelésének ezt a módját, aztán fejére nőtt a függetlenségi párt, mely programja minden pontját, melyek eddig a 67-es kiegyezés negációját képezték, egyszerre ebbe a kiegyezésbe próbálta belemagyarázni.

Tebát a juristajognak a népjog elleni harcza gyulladt ki Magyarországon, a véletlen kifejezés harcza a jog tulajdonképeni lényege és forrása ellen.

A mint a népélet fejlődik, úgy kell a juristajognak folyton változnia és fejlődnie, ha a népjog hű kifejezése és védelme akar lenni. De ha a juristajog erőszakosan oly dolgokat magyaráz bele formuláiba, melyek a népjognak nem felelnek meg, akkor az a jog továbbfejlődésének megakadályozása, a nép nemzeti jogának megbénítása. Ez a mostani helyzet.

Juristajogot, önkényes ügyvédi fogásokat, közjogi szószálhasogatást képvisel az ellenzék három része; a népjogot erős gyökerei, virágzó kialakulása szerint, mely gazdag gyümölcsöket enged remélni, most a szabadelvű párt és a kormány képviseli. Már a legközelebbi időnek meg kell hoznia a döntő vereséget, meg kell hoznia a döntő győzelmet.

Magyarország javára, további boldogulása biztosítására kell, hogy a népjog győzelme legyen az.

Városi ügyek.

□ **Árlejtési hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a városi szegényház részére szükséges 60 pár bocskornak árlejtés útján leendő beszerzése czéljából **folyó évi október 11.-én d. e. 9 órakor** a városháza tanácstermében nyilvános szóbeli árlejtést tart, melyre az azon részt venni óhajtók ezennel meghívotnak. Árlejtetni szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt a küldöttség elnökénél 10 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban bánatpénz gyanánt letenni. Az árlejtési feltételek a városi szemvevősnél betekinthetők.

□ **Pályázati hirdetmény.** Zombor szab. kir. város közönsége mint a Gyalokay Rozália ösztöndíj alapítvány kezelője részéről az említett alapítványnál évi 900 koronával javadalmazandó egy ösztöndíj állásra ezennel pályázat nyitattik az ösztöndíj elnyerésért zombori születési és illetőségű róm. kath. vallásu szegény sorsu és jó előmenetelű tanulók folyamodhatnak. Ezen kellékekkel egyarint bíró több pályázó közül annak van előnye, a ki magasabb osztályba jár. Felhívotnak tehát a pályázni szándékozók, miszerint keresztlevél itteni illetőségét s a vagyon viszonyt igazoló hatósági bizonylat, — egészségi állapotát igazoló orvosi bizonyítvány és a letelt tanévről szóló tanodai bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványaikat **folyó évi október hó 20-ig** a városi tanácshoz intézve annyi-val is inkább nyujtsák be, mert az elkésve benyujtot, illetve kellőleg nem felszerelt folyamodvány figyelembe vétetni nem fog.

Hírek.

* **Személyi hir.** Brabec Gyula m. kir. honvédelezredes és a szabadkai 6. honvéd gyalogezred parancsnoka szerdán reggel városunkba érkezett. Az új ezredparancsnok tüzetesen megvizsgálta az itteni zászlóaljzat. A szemle végeztével teljes elismerését nyilvánította Hamary Kornél h. zászlóaljparancsnoknak, este pedig visszautazott Szabadkára.

* **Október 6-iki** gyásznapját mint minden évben, úgy az idén is kegyelettel fogja megülni városunk hazafias polgársága. Az ünnepély a Schweidel- emléktábla előtt fog lefolyni. Az ünnepélyt megelőzőleg gyászmise lesz a vértanúk emlékeiért úgy a plébánia templomban, mint pedig a szent István templomban. Mise után a közönség az emléktábla elé vonul, ahol Latinovits Szaniszló városi tanácsos mond beszédet.

* **Kinevezés.** Kende Ignác zombori államépítészeti mérnök — akinek kerületébe Szabadka is tartozik — királyi főmérnökké neveztetett ki. Kinevezését a csütörtöki hivatalos lap hozta.

* **Kinevezés.** Ifj. Mihályi János volt vármegyei alszámvevőt a pénzügyminister végleges minőségben jelenlegi állomáshelyének megtartása mellett m. kir. pénzügyi számellenőrré nevezte ki.

* **Plósz Sándor diszpolgársága.** Aranyos Marót közgyűlése Plósz Sándor igazságügyminisztert, a regőczei kerület orsz. képviselőjét, az összes politikai pártok egyhangú hozzájárulásával nagy lelkesedéssel a város diszpolgárává választotta.

* **Esküvő.** Csérer Gyula Zombor város kertésze múlt hó 25-ikén esküdött örök hűséget Szép Zsuzsánnának, Szép Gedeon ügyvéd leányának Sátoraljauhelyben.

* **Tallián miniszter Szabadkán.** Tallián Béla földmívelésügyi miniszter szombaton délelőtt Szabadkára ér-

kezett és néhány órai időzés után utazott tovább. A miniszter előre megállapított programmal érkezett és szabadkai tartózkodását egy nagy kereskedelmi vállalatnak és egyik fontos jelentőségű városi intézmény megtekintésére használta fel. Tegnap délelőtt 9 órakor érkezett meg Tallián Béla földmívelésügyi miniszter törökkanizsai birtokáról. A vasuti állomásról a városba kocsizott a miniszter és megtekintette a Hartmann és Konnen-féle tojás- és baromfikiviteli telepet, amely óriási méretei és nagy kereskedelmi jelentőségénél fogva páratlanul áll az egész országban. A miniszter második utja a városi új vágóhidhoz vezetett, amely szintén érdemes a megtekintésre. Délután 2 óra 10 perckor Törökkanizsára utazott a miniszter. Fogadtatás a megérkezésnél nem volt. A miniszter kérte meg erre az illetékes köröket, családi gyászára való tekintettel. Szerban orsz. állategészségügyi főfelügyelő már pénteken a gyorsvonattal érkezett Szabadkára és Tallián minisztert látogatásaiban kísérte.

* Utépitések Bács megyében.

A kereskedelemügyi miniszter megbízásából Kovács Lajos kir. műszaki tanácsos a napokban Bács megyében több utvonali közigazgatási bejárását tartotta meg. Így a szenttamás—óbecsei és óbecse—törökbecsei törvényhatósági közutak, a kishegy—szeghegy—feketehegyi műút közigazgatási bejárását. Ezen utak beruházási költségből fognak kiépülni és a munkálatokat előreláthatólag még ez évben megkezdik.

* Az Országos Jegyzőegylet

választmányába a bács megyei jegyzők közül Zsupánszky Lyubó ószivácsi jegyzőt választották be.

* Meghívó.

A zombori iparos dalárda folyó évi október hó 15-én az iparoskör helyiségében második alapszabályszerű dalestélyét tartja, melyre a nagyérdemű közönséget ez uton is tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Királyinduló, férfiakar, zongorakisérettel. 2. Hymnus az éjhez, férfiakar. 3. Magyar nóták, énekli Goldberger Alfred, zongorakisérettel. 4. Régi nóta, férfiakar. 5. Felolvasás, tartja Szántó Károly. 9. Népdalok, férfiakar. Dalestély után tánc. Belpódij személyenként 1 korona. Pártoló tagok tagsági jegyük második szelvényével válthatnak jegyet. Kezdeté este 8 órakor.

* Eljegyzés.

Janovic Adolf Szabadkáról eljegyezte Bachrach Livia kisaszonnyt Zomborban.

† Halálozás.

Valeth János m. kir. postatiszt f. évi szeptember hó 28-án halt meg Zomborban. — A posta-távirtdai tisztikar alábbi gyászjelentést bocsájtotta ki: A zombori m. kir. posta-távirtda és távbeszélő hivatal tisztikara fájdalom érzésével tudatja Valeth János m. kir. posta-távirtdatiszt folyó év szeptember hó 28-án történt elhunytát. Felejtetlen hű kartársunk hült tetemét — a gyászházból — folyó hó 29-én délután 4¹/₂ órakor kísérsük ki örök nyugvóhelyére a szivaciuton levő kistemetőbe. Zombor, 1904. év szeptember hó 28-án.

* A kiskéri tanító előmentele.

Künsztler Károly volt kiskéri tanítót, ezidőszerint a budapesti tanfelügyelőségnek működő tollnokot a közoktatási miniszter Arva vármegye tanfelügyelőjévé nevezte ki. Ezen kinevezés dokumentálja azt, hogy kitartással, ambícióval még ma napság is, ebben a materiális-protekcziós korban is, lehet valamelyes pozícióra felvergődni, mivelhogy: az akarat is hatalom. Micsoda akaratérő lakozhatott Künsztler Károlyban, mikor nehéz anyagi gondok között — mert hisz 500 frt évi fizetéséből kellett magát, feleségét és 5 gyermekét ellátnia — és hivatásának pontosan megfelelő időt szakított magának a doktorátus meg-

szerezésére is. Hosszu fáradság jutalma: a megyei tanfelügyelőség, mely 3600 forint fizetséggel jár. Szívesen üdvözljük földinket, Dr. Künsztler Károlyt, tanfelügyelői minőségében.

*** Polgár Károly szintársulata** tegnap kezdte meg előadásait Nagybecskerekben „Denevér”-rel. A társulat Nagybecskerekéről e hó végén Zomborba jön.

*** A szegedi kereskedelmi és iparkamara** szerdán tartotta szeptemberi teljes ülését Szarvady Lajos elnöklésével, a ki kegyeletes szavakkal emlékezett meg Rainer Ferencnek, a kamara osztályelnökének elbunyjáról. A kamara jegyzőkönyvében is hálás kegyelettel örökíti meg emlékét. Tudomásul vette a kamara a több kerületi iparosnak és ipari vállalatnak állami segítésére vonatkozó leiratokat. Előterjesztést tett az elnökség a h.-m.-vásárhelyi ipari és gazdasági kiállítás jelentékeny sikeréről. A helyi kiállítás összes csoportjaiban 1350 kiállító vett részt és a díszesen rendezett kiállításnak közel ötvenezer látogatója volt. A bevétel 57.000 korona, a kiadás 51.800 korona volt, úgy hogy az ipari és gazdasági kiállítások jutalmazására fordított mintegy hatezer koronán túl még hatezer korona a fölösleg, melyet ipari és gazdasági közcélokra ad az igazgatóság. Kulinyi Zsigmond titkár a kamarai iroda június-augusztusi tevékenységéről tett jelentést. Behatóan foglalkozott a teljes ülés az új szövetségi törvénytervezet véleményezésével, melyre vonatkozólag szakbizottság állapította meg a részletesen megokolt javaslatokat. Orvendetesen vette tudomásul a kamara, a kereskedelemügyi miniszter leiratából, hogy az ipartörvény módosításának előmunkálatait megkezdték és hogy az erre vonatkozó anyaggyűjtemény két első kötetét megküldte a kamarának. Azonképp orvendetesen vette tudomásul a teljes ülés a kereskedelemügyi miniszternek a szegedi téli kikötő iránt való érdeklődését. Főhatalmazta a teljes ülés az elnökséget a szegedi fa- és fémipari szakiskola főtartására megszavazott 4200 korona hozzájárulás kifizetésére és 200 korona segítséget szavazott meg a bajai iparos-szakrajztanfolyam főtartására. Végül megállapította a teljes ülés a kamara 1905. évi költségvetést, mely kiadásokul harminchat tételben 43.693 korona 80 fillért, fedezetül négy tétel alatt 46.614 korona 80 fillért irányoz elő és a melyben ipari és kereskedelmi közcélokra kilenezer korona van fölvéve.

*** Döntés Szabadka színműpályázatában.** Szabadka ezer koronás színmű-pályázatában szerdán döntött Budapesten a Petőfi-társaság bizottsága Herzog Ferenc elnöklete alatt. A bizottság tagjai voltak: Abrányi Emil és Prém József. A díjat a „Névtelen hősök” jellegű műnek ítéltek oda. A műhöz csatolt levelet csütörtökön bontották fel a város tanácsülésén. Szerző a szabadkai születésű fővárosi ügyvéd és író: Molnár Gyula, a „Zombor és Vidéke” volt szerkesztője és jelenlegi munkatársa.

*** Karagyorgyevitsok Szabadkán.** A tegnap délelőtti gyorsvonattal érkező vendégek érkeztek a szabadkai indóház elé. Karagyorgyevits Bozsidar kir. herceg, a szerb királynak kitagadott, de a koronázási ünnepély öröme reaktivált

édes testvére, annak felesége és Jelena, a szerb királynak junói termetű, ábrándos arcú leánya. Udvarmester, udvarhölgy, fő és alszolga, főszakács, no meg az udvari orvos se hiányzott a kíséretből. A perronon összesereglett publikum nagy érdeklődéssel nézte a díszes salon kocsiiban ülő királyi fenség-eket, akik reggelijök elfogyasztásával voltak elfoglalva. Közben a nagy tollas kalapu királyi hercegnők kikandikáltak a salon kocsiból és mikor meglátták a szabadkai díszes vasuti indóházat, egyik királyi fenség teljesen érthetően azt mondta:

— Kako je to lepo!

A mozdony nagyot füttyült. . . Ez a fütty ámde a szokottnál sokkal nagyobb és méltóságtejjesebb volt. Mintha az az élettelen vasszörnyeteg is tudná, hogy nem közönséges halandókat röpit a messze távolba. A halvány arcú kir. hercegnő egy bájos, sokat kifejező mosolylyal hálalta meg a perronon álló publikum érdeklődését és utaztak tovább. A fény, a pompa városába, a földi paradicsomba — Párizsba.

*** Tanítógyűlés Monostorszezen.** A „Zombor vidéki róm. kath. tanítógyűlés” f. hó 22-én — mint nekünk írják — Monostorszezen tartotta rendes őszi gyűlést. A tagok daczára a zimankós őszi időjárásnak, igen szép számban jelentek meg. Mire után a tagok és a helybeli vendégek központi új iskola termébe vonultak. A gyűlést Hümpfner Alajos örszállási plébános magasan szárnyuló, s eszmékben gazdag szép beszéddel nyitotta meg. A gyűlés tárgya a kézügyesítő oktatás, s az ezen oktatás körül alkalmazandó közimunkák kiválasztása levén, tartalmas dolgozatok, talpraesett hozzászólásokra következett. A kérdést behatóan tárgyalta Czirfusz Károly bácskertes tanító. Nagy János bácskertes, Lévy Nándor és Petényi József zombori tanítók hozzászólásai után, a gyűlés magáévá tette előadó javaslatát, s munkálataért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. — Nehány kisebb, egyesületi belügyi kérdés tisztázása után a gyűlés lelkes hangulatban véget ért. Az utazásban és a gyűlés munkájában kifáradt paedagógusokat a Sztrikovits-féle vendéglőben gazdagon terített asztal várta. Ebéd alatt felköszöntőt mondtak többen. A sikerül gyűlés rendezői: Nagy Béla plébános és a monostorszezi községi tanítósestület, főleg annak kiváló tagja Gubitza Kálmán lelkes ovációkban részesültek. — Ebéd után táncz következett Este felé járt már az idő, mire a mulatság véget ért.

*** Szent Mihály.** Itt az ősz. Csütörtökön volt Szent Mihály napja, amely az ősz beálltát hirdeti. Valamikor ezt a napot a nép megünnepelte, mert azt tartotta, hogy ezután csendes nyugalomnak adhatja át magát, míg fel nem ragyog újra a tavaszi napsugár. Ma már nem lehet pihenni az ősz beálltával, dolgozni, munkálkodni kell e napon is, a hűvös őszön is, még télviz idején is, ha megakarunk élni. Csak éppen arról vesszük észre, hogy Szent Mihály napja van, hogy Ave Máriára már hét órakor harangoznak, nem mint a nyáron át nyolczkor.

*** Díjat nyert szabadkai lókereskedők.** A székvárosban most folyó őszi luxuslövásár és kiállítás nagy bíráló bizottsága tegnap díjazta a Tattersall te-

lepén a kiállított hatás és nyerges lovak tulajdonosait. Hintós fogatokért az első díjat egy ezüst lovas szobrot, Mikovics Agoston, a negyediket Hauser Adolf szabadkai lókereskedők kapták.

*** Páliscfürdő kiépítésének terveire** Szabadka város tanácsa pályázatot fog hirdetni, hogy a pályázat eredményéhez képest a város Páliscfürdő fejlesztése érdekében megkezdhesse az építkezéseket. A város e hó 24-én tartott közgyűlésen már meg is választotta azon tagokat, kik a tervek elbírálására hivatva lesznek. Ezek dr. Biró Károly polgármester, Czigler Győző műegyetemi tanár, Petz Samu fővárosi műépítész, ifj. Frankl István főmérnök, Váli Gyula építész mérnök, Révfy Jenő páliscsi orvos, dr. Flatt Viktor, ifj. Vojnich Sándor, Szutrély Gyula vasuti mérnök.

*** A mérnöki kar köréből.** Szeberényi Tibor apatini magánmérnököt a besztercebányai villamtelep igazgatójává választották meg.

*** Iskola-szentelés.** Id. gróf Zichy N. János és neje ujpuztai (topolyai) gazdaságában díszes iskolát építettek, melyet pénteken Lippay Imre plébános, dr. Schinner Lajos, Tamás Ferencz káplánok és Fály Lajos kántor assztálása mellett ünnepélyesen felszentelt, a felszentelés után Lipay igen szép beszédet intézett a jelenvoltakhoz, a szép és megható ünnepélyt Pály remek éneke fejezte be, amelyben az ég áldását kérte az iskola fentartóira.

*** Előléptetés.** Berkes Rezső segédtelekkönyvezető Hódságon, ugyanoda telekkönyvezetőnek lett kinevezve.

*** Családi dráma.** Almási levelezőnk írja: Madarason Dömény Rozália 19 éves nő afeletti bánatában, hogy férje Petróczy Miklós cipész folyton iszákoskodott, f. hó 19-én a délutáni órákban a gerendájára két törülköző kendővel felakasztotta magát s mire észrevették, már halott volt. Temetése 21-én volt nagy részvét mellett. A férj a feletti bánatában, hogy neje halálát ő okozta, szertelen életmódjával f. hó 22-én, tehát a neje temetése után való nap, ugyanazon a helyen, hol neje vetett véget életének, két selyemkendővel szintén a gerendára akasztotta fel magát. Mire észrevették, már halott volt. Tragikus eset, mely az alkoholizmus mértéktelen élvezete idézett elő és egy fiatal házaspárt vitt rövid idő alatterőszakos módon a sírba. A népnevelés intenzívebbé tételén az ily drámákat megakadályozhatnánk. Gondolkozzanak e felett a községek, papjai és tanítói. Hisz ők vezetik az ifjúságot is csepegtetik be a zsenge gyermeki szívbe a vallás és erkölcs örök szép tanait.

*** A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.** A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényes nyári menetrenddel szembe vonalainkon a következő lényegesebb változásokat tartalmazza: A budapest-zimony-belgrádi vonalon, a Belgrádból jelenleg reggel 5 óra 32 perczkor induló gyors-vonat 28 perczcel később, vagyis reggel 6 órakor inditattatik és Budapest keleti pályaudvarra d. u. 1 óra 10 perczkor érkezik. E vonatnál a tartózkodás O-Pázua, Pétervárad vár, Hegyes-Fe-

Legolesobb bevásárlási forrás!!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban, Kossuth Lajos-uteza, Falczione Lőrincz-féle házában levő

női és gyermekkalap divatáru-üzletemet

tetemesen megnagyobbítottam.

Párisban és Bécsben történt nagyobb bevásárlásaim folytán, a legújabb újdonságok (modellek) állnak a n. é. hölgyközönségnek rendelkezésére, a legolesobb árak mellett. — Egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy a közege mindszentek napjára nálam berlini praeparált élő kozorúk, (újdonság) vala mint műkoszorúk, a legjutányosabb árban kaphatók.

Élő virágok és csokrok minden alkalomra legolesobbán kaphatók nálam.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Matussek Béláné.

ketehegy, Kelebia, Fülöpszállás, Kunszentmiklós-Tass és Soroksár állomásokon megszüntetett. Az utazó közönség e gyorsvonalat a zimony-szabadkai vonalrészén közbeeső állomásairól a Zimony és Ujvidék, illetve és Szabadka között előtte közlekedő helyi vonatok közvetítésével vagyis Ujvidéken és Szabadkán való átszállás mellett Budapest felé való utazásra továbbra is használhatja. A vonatok érkezése és indulása a zombori állomáson nem szenvedett változást. A részletes menetrendet legközelebb hozzuk.

*** Korn Artur Szegeden.** Korn Arturt, a Nagykikindáról Lipesébe szökött pángermán lapszerkesztőt rég körözteti a szegedi királyi ügyészség, mert a hirhadt izgató magyarellenes izgatásai miatt rémért büntetés elől menekült Németországba. A körözésének azonban semmi eredménye sem lett, mert Korn Artur most már biztos helyen van és onna öltögeti a nyelvét a magyarok felé, mert nem engedték meg, hogy a magyarországi svábságot ellentünk uszítsa. A körözés ellenére az izgató még be mert jönni Magyarországra és épen Szegedre, ahol az esküdt-bíróság mondott fölötté itéletet. Egy szegedi ismerőse tegnap levelet kapott Korn-tól, aki levelében azt írja, hogy négy nappal ezelőtt Szegeden járt és egy napig tartózkodott ott ameddig teendőit végezte. Korn gunyos hagon irt a szegedi rendőrségről, amely a körözés dacára nem tartóztatta le őt.

*** Magyar nevek.** Jóleső örömmel regisztráljuk, hogy a hivatalos lap mai száma több bács megyei vonatkozású névmagyarosítást közöl, bizonyítékául annak, hogy a magyar nemzeti eszme e szép jel-szava meggyőzően is visszhangra talál. Ime a névmagyarosítások: Kiskoru Pilischer Ferencz óbecsei lakos Pongrácz-ra, kk. Szarka Lajos és Béla szabadkai lakosok Szabados-ra, kk. Mirunczki Antal csonoplai lakos Jenei-re, kk. Goldmann Oszkár és Béla zombori lakosok Gyulai-ra változtatták a nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

*** József Főherczeg és F. M. K. E.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület breznóbányai közgyűlése feliratilag üdvözölte József főherczeget, abból az alkalomból, hogy húsz éve védnöke az egyesületnek. József főherczeg az üdvözlést a következő táviratban köszönte meg:

„Fogadják legbensőbb hálámat szives üdvözlétekért. Legőszintébb óhajom, hogy Isten áldja meg hazafias működésüket és legyenek meggyőződve, hogy a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek mindig híve maradandok.

József főherczeg s. k.”

*** Veszedelmes házas élet.** Pecska Frigyes szabadkai nős cipész hat gyermek atyja folytonos czivakodásban élt feleségével, a házi perpatvar napirenden volt. Az ilyen czivakodásoknál rendszeren az asszony húzta a rövidebbet. Sokszor megfenyegette az asszonyt, hogy lelővi vagy más uton elpusztítja. Tegnap az asszony lekváros gombócot főzött, mialatt az asszony boltba sietett, a cipész ezt felhasználva mindegyik gombocza két három cipőtalp szegét rejtett el. Szerencsére az asszony ezt észrevette és nem evett a halálhozó gomboczkából. Másnap reggel aztán az állatias ember — a ki családját minden áron el akarta pusztítani, a kávéban gyufákról leszedett foszfort oldott fel, de az asszony a kellemetlen szagu kávéhoz hozzá sem nyult, hanem a rendőrségre ment a hol férjét bepanaszolta. A rendőrség a gyilkos szándéku cipészt letartóztatta s megindítottak ellene az eljárást.

*** Az ujvidéki iskolák államosítása.** Ujvidéki levelezőnkől veszszük a hirt, hogy a közökt. kormány a

felekezetek iskoláit átvenni akarja az államosítani. Esemény számban megy tehát azon h iradás, hogy az állam ezen exponált helyen egy 16 tanerővel ellátott elemi iskolát létesít már a jövőben. Minden magyar ember csak örülni fog ennek, mert csak így domborodik ki idővel Ujvidéken is a magyar nemzeti hegemonia. Üdvözljük a közökt. minisztert ezen üdvös elhatározásért, és szívből óhajtjuk, hogy ezen magyar nemzeti alapmunka akadályba ne ütközzék, s hogy a magyarság ezen déli mentsvára mielőbb kiépüljön és szent hivatásának átadható legyen.

*** Vizsgálat egy munkás-szakegyeletben.** A vas- és fémmunkások országos szakegylete Szabadkán is létesített fiókot. Ez a fiók-egylet a nemrég lezajlott sztrájk idején olyan veszedelmes szerepet játszott, hogy a rendőrség a szakegyelet elnökét is, pénztárosát is fogházra és pénzbüntetésre ítélte a munkások bujtogatása és megfenyegetése miatt. Az elnök, névszerint Hamburger József ismeretlen helyre szökött a büntetés elől, Mamuzsich József egyleti pénztárnok pedig most üli le 20 napi fogházbüntetését a rendőrség börtönében. Az egyelet ügyeinek és állapotának a megvizsgálását ma fejezte be Kiss Péter dr. alkapitány, a kihágási ügyosztály vezetője. A vizsgálat eredménye olyan dolgokat hozott nyilvánosságra, hogy az egyelet felosztása csak napok kérdése lehet. Az egyeletnek könyvvezetése nincs, hanem a bevételeket és kiadásokat zagyván, összevissza papirdarabokra irták fel. A vizsgálat így bukkant következő kiadásokra: 300 darab képes levelező lap 4 kor. 20 fil. Kuglizóra 58 kor. 96 fil. Multságokra 56 kor. 40 fil. Kezelési költségekre . . . 36 kor. 60 fil.

Mindez és még számos hasonló kiadás a szegény megtévesztett munkások fillérreiből került ki. Hogy az előbb befolyt pénzekkel mi történt, arról csak a régebbi pénztáros, Szegszárdi Ferencz tudta beszámolni, ő azonban jobbnak látta bucsuzás nélkül tűnni el Szabadkáról és most üthetik a nyomát, mert tartozkodási helye ismeretlen. Bizonyos azonban, hogy nem távozott üres zsebbel. Ily dolog után kétségtelen, hogy a szakegyeletet felosztatja a rendőrség. Ez azonban csak egy szakegyelet. Hasznos volna azonban megvizsgálni más szakegyeleteknek a működését is, mert olyan jelenségek mutatkoznak általában — nemcsak Szabadkán — hogy a szakegyeletek jó része tulteszi magát az alapszabályok rendelkezésén. Ékletáns példája ennek a szabadkai vas- és fémmunkások szakegyete, amelyről most rántotta le a leplet a rendőrség vizsgálata.

*** Pósthivatal Csikerián.** Csikeria pusztán az államvasutak szabadkai bajai vasutvonalának Csikeria állomásán „Csikeria pályaudvar“ elnevezéssel f. évi október hó 1-én új postahivatal lép életbe. Az új postahivatal kerületébe Alsó- és Felső-Csikeria, Rudics és szabadkai szállások tartoznak. Osszeköttetést az új postahivatallal a Szeged és Baja közt közlekedő 143. és 144. számú kalauzposták eszközlik.

*** A gőzgépezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden október kó 23. napján d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi utca 1.) beküldendők.

*** Vetőmag.** Vetőmagot igénylők az országos központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezeti gabonarak-tárakhoz fordulhatnak. Ezek a gabonarak-tárak helyei vármegyei gazdasági egyesületünknel megtudhatók.

Telefon 58.

Telefon 58.

**KÖNYVNYOMDÁMAT
a
ZOMBOR és VIDÉKE
és a
BÁCSKAER VOLKSBLATT**
szerkesztő-égét és kiadóhivatalat .
SÓHÁZ-UTCA 94
(A SÓHÁZ MELLETT)
HELYEZTEM ÁT.
OBLÁT KÁROLY.

(**Fogfájás és szájbúzt azonnal megszüntet** a „Plombus“ amerikai öplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

(**Hazai pezsgő.** Azon siker, melyet Kleinoscheg sec-nek előre jövendeltünk, teljességében megvalósult. — Ezen pezsgő ma már oly kedveltségnek örvend, hogy alig van bankett, multság, ünnepség stb. hol a Kleinoscheg sec hiányoznék. E siker örvendetes nemcsak a kiváló ital, gyárosaira nézve, hanem a hazai iparra is, mely a „Kleinoscheg sec“ által ismét nagyobboldott.

(**Az influenza** feltünésekor — körülbelül 10 év előtt — divatbetegségnek látszott és nevettek rajta. Idővel azonban ezt a kéretlen vendéget alattomos és veszélyesnek kellett megismernünk. Veszélyes különösen ama utóbajok végett, melyekkel jár. Ezen utóbajok legrosszabbika a légutak és légzőszervek tartós hurutja, mely gyakran súlyos tüdőbajjá fejlődik. Ajánlatos tehát minden hurutnál, mely az influenzából fejlődik, oly szert használni, mely minden hátrányos következményeknek elejét veszi. Ilynemű kiváló szer a „SIROLIN“ kellemes ízű, jól emészthető és jótékony hatású syrup, melynek alapelemei Thiocol és narancshéj-syrup. Ezen kitűnő gyógypráparatum minden hurutnál fényesen beválik, mert a legrövidebb idő alatt megszünteti s így nem eléggé ajánlható.

Levelezés.

Tanító gyűlés.

— Magyar-Kanizsán, 1904. szept. 28. —

A „bács-tiszavidéki róm. kath. tanítóegylet“, a mely egyike a legtekintélyesebb megyei tanító-egyleteinknek szerdán tartotta nagy gyűlését Magyar-Kanizsán. A gyűlésen nagy számban jelentek meg a tagok, mintegy külső jeléül az érdeklődésnek.

Egy érdekes ujtás vonzotta e gyűlésre a legmesszebb lakó tagokat is és ez az volt, hogy az egyelet világi elnöke nyitotta meg a gyűlést. Ehhez hasonló eset még nem fordult elő az egyeleti életben, hogy kath. tanítógyűlést ne pap nyisson meg. De nagyon szépen indokolta Márton Mátyás prépost és elnök, hogy ő szükségét látja annak, mikép a világi elnök is felváltva szerepeljen. Miután üdvözölte a gyűlést, felkérte Szűcs János óbecsei tanítót, világi elnököt, hogy elnöki megnyitóját mondja el.

Eljenzés között foglalta el a jeles tanító az elnöki széket és teljes fél óráig tartó megnyitójában a közoktatásügyi törvény módosításáról beszélt, alapos tudással, Szűcs az egységes és nemzeti oktatást úgy véli elérhetni, ha az iskolák államosítása nélkül csak a tanítói szolgálat

tételnék államivá. A tanítóképzőt elvégzett ifjú mint segéd tanító működnek 2 évig, azután menne képesítőre, ennek sikeres letétele után rendes tanítónak nevezetnék ki. Ellene van a minden áron való államosításnak. — A tetszés-zaj lecsendesülte után Balassy hegyesi cz. kanonok és Michler moholi plébánosok elismeréssel szólnak a tartalmas megnyitóról, majd Osztrógonác indítványára kimondatott, hogy sokszorosított az és el lesz küldve a miniszternek, az egyházi főhatóságnak és az összes tanító-egyleteknek.

Ezután id. Árpácssy János adai és Kormos József moholi tanítók a VI. egyetemes tanítógyűlésről és a kath. tanítógyűlésről számoltak be igen részletesen.

Érdekes pontja volt a közgyűlésnek a phonomimikáról, az új írva-olvasási tanmódról való előadás. Bagó magyarkanisai tanító méltatása után Szabados kanizsai tanító gyakorlatilag mutatta be a betűk ismertetését. Mely után a pénztári jelentés következett. Sajnosan vette tudomásul a gyűlés, hogy a tagok nem fizetik a tagdíjat, miért is szigorúbb intézkedést tett a hátralékosokkal szemben.

Az indítványok terén kimondatott, hogy minden e kerületben megválasztott tanító köteles tagjává lenni az egyletnek.

Továbbá belépett az Egylet a tanítók Országos Bizottságába és képviselőül kiküldötte Szűcs János óbecsei és Berecz Lajos moholi tanítókat.

Gyűlés után Osztrógonác F. óbecsei tanító meleg hangon mond elismerést Nsgos Balassy Endre kanonoknak, tiszteletbeli elnökeknek, hogy nem félve az út fáradalmaitól megjelent a közgyűlésen.

Az elnök élettelisével ért véget a közgyűlés, a mely után társas ebédre gyűltek egybe.

r. l.

Törvénykezés.

§ A mezitlábos szerkesztő.

A Bács-Szent-Tamason megjelenő „Zemlyoradenik“ című szerb nyelvű újságocska a múlt év augusztus havában szenvedélyes hangú cikket közölt, melynek írója erősen kikelt a tőke és a vagyonos osztály ellen és vakmerőséggel felhívta a munkásokat, hogy öljk meg a gazdagokat. Az ügyészség e miatt megindította a sajtóügyi eljárást a lázító kis szerb újság ellen s a lap „szerkesztőjét“, Ikrasev Pál bacssszenttamási bérest, izgatás vétsége miatt vádolta.

Tegnapra volt kitűzve ebben az ügyben a szegedi esküdtbíróóság előtt a főtárgyalás. A tárgyaláson Pókai Elek elnökölt.

Az inkriminált cikk szerzője Ikrasev Pál, béres mezitláb jelent meg a tárgyaláson, nemcsak a szerzőséget nem akarta elvállalni, de az ellen is tiltakozott, hogy az említett újságon mint felelős szerkesztő van megnevezve.

Kijelentette, hogy kaszálni és kapálni igen jól tud, de írni nem, s így nem tudja, hogy ki írhatta a cikket.

E vallomással szemben áll azonban a vizsgálat során a rendőrség és a vizsgálóbíró előtt tett vallomása. Itt is azt hangoztatta ugyan Ikrasev, hogy sem írni nem olvasni nem tud, mégis vád alá kellett helyezni, mert bebizonyosodott, hogy az inkriminált cikkről volt tudomása és a lap szerkesztéséhez is van valamelyes közvé.

Mivel a tárgyaláson a vádlott álhatatosan tagadott, amennyiben korábbi vallomásait rendre megczáfolta, a bíróság újabb bizonyítékok beszerzése céljából a tárgyalást elnapolta.

Közgazdaság.

Szállitsunk élelmi cikkeket Berlinbe. Berliuben, főkonzulátusunk jelentése szerint, a kereslet jóminőségű, ugyszintén másodminőségű vaj után jelenleg nagyon élénk és a vaj ára ennek megfelelőleg emelkedett, a készletek pedig állandóan csekélyek. Disznózsir és szalonna után szintén nagy kereslet, folyton emelkedő árak mellett. Az állatok ára, takarmányszükséglet folytán történő tömeges eladás következtében, hanyatlak; kivételt csupán a sertések képeznek, melyek ára néhány márkáal emelkedett. Az állatok árhanlytlása a hus detail eladásánál kifejezésre nem jut. A berlinben még mindig tartó nagyobb építkezés folytán a kereslet mindennemű fűrészáru után élénk. A víz alacsony állása akadályozza a fausztatást és ennek következtében némely fanemben, minők pl. rönkölyök és kerítés-léccek. hiány mutatkozik.

Biztosító felekre rendkívül fontos. A kir. kuria, mint legfelsőbb bíróság, a legutóbb két igen érdekes pörben hozott ítéletet. Mind a két pör az életbiztosítási díjak első részének be nem fizetése miatt keletkezett. A pör előzményei a következők: Két szombathelyi uriember, hogy lerázzák a nyakukról a bőbeszédű életbiztosító ügynököt, aláírtak egy-egy életbiztosítási szerződést. Az intézet természetesen a biztosított urak számára megküldte a kötvényeket, hogy azokat kiváltva: fizessék be az első részletet, mert különben pör útján fogja behajtani rajtuk az első évre járó összes díjakat. A két uri ember azonban nem fizetett. E miatt megperelte őket a társaság Főlebezés folytán mind a két ügy a kuriához került, mely a biztosító társaságot keresetével elutasította és úgy ítélte, hogy a biztosított egyének — akik az első részletet, noha a szerződést az ügynökkel megkötötték, nem fizették be — a biztosítási díjak fizetésére egyáltalán nem kötelezhetők, mert a biztosítási kötvény egyik pontja világosan kimondja, hogy: A kötvényben foglalt jogok és köteleességek csak akkor érvényesek, ha a biztosított egyének már fizették az első részletet. Tehát nem az ügynökkel kötött szerződés a kötelező a felekre, hanem a kötvény előbb idézett pontja. Ha valaki nem fizeti be az első részletet, ezzel nem követ el a biztosítótársulaton jogsérelmet, csupán a szerződéstől való visszalépést dokumentálja s ennek révén a biztosítási szerződés meg nem kötöttnek tekintendő, mert az csakis akkor lép érvénybe, midőn a biztosított egyén az első részletet már befizette. Aki tehát nem fizeti be az első részletet, annak szerződése egyszerűen megszűn anélkül azonban, hogy e miatt a társulat bírói uton bármily díjat követelhetne a biztosított egyéntől. A kir. kuria épen a biztosítási kötvény ama pontjára támaszkodva, hogy: „a biztosítás csak az első részlet befizetése után válik érvényessé“, — elutasította felperes biztosító intézetet, mert hiszen az itt elmondottakból is nyilvánvaló, hogy az első részlet elmulasztása nem jogi sérelmet jelent a biztosító intézetre, hanem a szerződésnek egyszerű felbontását, amiből azok ellen, akik az első részlet befizetését elmulasztottak, kereset nem indítható.

Irodalom.

— *Cyrano de Bergeracot* mint történelmi alakot, a Nemzeti Színház bemutatója alkalmából, fölőtte érdekes cikkben ismerteti a Színház és Élet, gyönyörű kiállításban gazdag tartalommal megjelent legújabb száma. Hasonló érdekességű, Schubert magyarországi élményeiről. Dr. Kohut Adolf a hírneves publicista tollából megjelent cikke, ép úgy mint többi közlő, mint A magyar dráma — német világításban.

Jegyzetek a vidéki színészetéről. Veszendő poézis stb. Arányi Dezső az idegenből hazatért magyar művész levelét közli, bemutatja a művészt képben. A legbehatóbban ismerteti a főváros és vidéki színházi életet. Csehov novellája, a mindig aktuális jegyzetek, vers, regény méltán sorakozik a többi érdekes közleményhez. A lap 20 oldalas gazdag belső tartalmának megfelelő külső kiállítás. Képei közül kiemelkednek Pethecs Imre mint Cyrano, Rostand a Cyrano szerzője, Arányi Dezső, a „Rézi“ bemutatójáról közölt felvétel, Homokay Gabriella, Czákó Vilmos, Pázmán Ferencz arcképei. A gyönyörű színes czimképes lap egyes szám ára 24 fillér, kapható minden újságárusítónál. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Barossutca 59.

— *A legolcsóbb lap.* A legolcsóbb és legjobb szépirodalmi, képes hetilap a „Képes Családi Lapok“, mely már 26 éve fennáll. A „Képes Családi Lapok“-nak most új szerkesztője és tulajdonosa van, Gárdonyi Ignác vette át ki hatalmasan megjavította a lapot. A „Képes Családi Lapok“ most szebb, jobb mint volt, de ára most is negyedévenként csak 3 korona. Minden új előfizető egy szép regényt kap ajándékba. A lap felelős szerkesztője tovább is Csillag Máté maradt. Az e heti számba több elsőrangú író irt érdekes cikkeket. Képekben I. Péter szerb király megkoronázásáról közöl 5 eredeti igen érdekes felvételt. Szép eredeti felvételben bemutatja Kossuth Lajos szobrának leleplezését Orosházán és számos képben a hét eseményeit.

Lapunk könyvnyomdájában egy fiu, ki jól olvasni tud, tanonczul felvétetik.

7298

1904 kig.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának 1407/1903. kgy. számú szabályrendelete alapján a következő kérményseprői állások betöltése végett pályázat hirdettetik.

1. A topolyai járáshoz tartozó és XXXIV. Omoravicza, Pacsér községből álló munka kerületben.

2. A topolyai járáshoz tartozó XXXV. Csantavér és ideiglenesen Sándor községek-ből álló munka-kerületben.

A kérményseprői állás javadalmazása a szabályrendelet 5. §-ban megállapított szedhető díjak.

Felhivatnak mindazok, kik a jelzett állások egyikét elnyerni óhajtják, a hivatkozott szabályrendelet 1. §-nak megfelelőleg képesítés és erkölcsi bizonylattal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó **évi november 30-áig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Topolya 1904. évi szeptember 26.

Császárfőszolgabíró.

3787. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Bácsborsód községben üresedésben lévő községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom ennélfogva pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1904. évi október hó 26-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket tekintetbe nem veszem.

A jegyzői állás javadalmazása szabdalakás, 1600 korona fizetés, 900 korona lótartás és 200 korona előfogati díj.

Baja, 1904. szeptember hó 23.

Vojnich Máté s. k., főszolgabíró.

6198 szám

kig. 1904.

Pályázati hirdetemény.

Járásom székhelyén 20000 lakóssal és nagy határral bíró **Óbecsén** elhalálozás folytán üresedésbe jött községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1904. évi október hó 10-ig** okvetlenül terjesszék be, mert a később érkezőket figyelembe nem részesítem.

Az állás javadalmazása 1200 kor. évi, havi előleges részletekben kiszolgáltatandó fizetés s a husszemléért és látogatásért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Óbecse, 1904. szeptember 23-án.

Dr. Balaton Gyula
főszolgabíró.

Szép mellék-jövedelmet

szerezhetnek minden állású személyek az osztálysorsjáték sorsjegyei eladásával. Diszkrétio biztosítottak. Írásbeli kérdéskódé-re a feltételek megtekinthetők.

SZABÓ B. és Társa
m. kir. osztálysorsjáték fel-elárultóknál Budapest,
VII. Alipár-utca 5.

Hirdetések

FELVÉTELNEK
LEGERŐSEBB

árak

mellett lapunk
kiadóhivatalában
(óház-utca 94.)

A „Hazai Leszámitoló és Takarékszövetkezet”

a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyez törlesztéses **személyhitelt** állami és közigazgatási hivatalnokoknak, valamint katonatiszteknek; továbbá városi

építkezési kölcsönöket tervrajz és költségvetés alapján,

törlesztéses

Jelzálogkölcsönöket

ház és földbirtokra **4%—4½%** kamat alapján megfelelő tőke törlesztéssel 15 évtől 65 évig terjedő visszafizetésre a legmagasabb összegig.

Bővebb felvilágosítással szolgál szegedi vezérképviselőnk:

HALMI MÓR,

„Bank és Jelzálogkölcsön üzlete”

SZEGED
BÁSTYA-UTCA 19. SZ.

Válaszbélyeg!

Ügynökök

kerestetnek, kik az újonnan kibocsátott

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SORSJEGYEK

törvényesen kiállított részleteinek eladásával foglalkozni akarnak.

Legmagasabb jutalék, jutalomdíj és havifizetés.

Anyag miatt forduljanak

DIRNFELD TESTVÉREK bankházához
BUDAPEST, V., Fürdő-utca 4. sz.

Építkezési kölcsönök

a tervrajz és költségvetés alapján különösen előnyös feltételek mellett valamint **törlesztéses kölcsönök** lakóházak és földbirtokokra **különcféle módozatokkal.**

10 évtől 50 évig

terjedő törlesztésre, a legmagasabb érték arányában gyorsan engedélyeztetnek. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

SCHÄFFER VILMOS bankkegyesületi igazgató, Szegeden.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

PEMETEFU CUKORKÁNÁL!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fill.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

Hazai gyártmány! KLEINOSCHEG SEC

ÜJDONSAG!

**ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ.**

KLEINOSCHEG SEC

esász. és kir.

udvari szállítók pezsgő pinczei
BUDAFOK.

Csak ilyen Globus

tisztítót kérjünk

mint ez,

— mert sok utánzotott —

kinálnak.

Fritz Schulz jun.

Schottola Ernő

BUDAPEST, VI., Andrásy-út 2. szám.

A közeledő szüreti idényre kétszeresen működő

BORSAJTÓKAT,

önnállító szerkezetű szőlőzúzókat bogozó-készülékkel és anélkül,

borszivattyukat, amerikai gumitömlőket,

BOR- ÉS MUSTMÉRŐKET,

szőlőszedő ollókat, szőlőtaposó zsákokat,

erjesztő-tölcsereket

(kolyogókat) porcellánokból, üvegből, pléhből

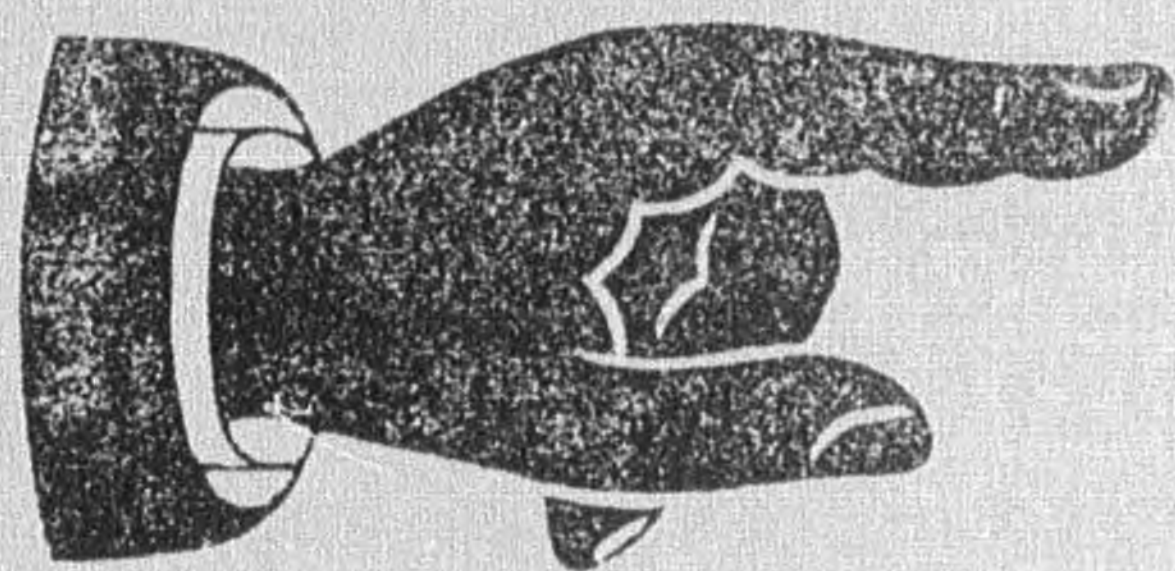
és minden a szőlő- és pinczegazdászathoz szükséges anyagot és cikkeket.

Nagy képes árjegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve küldöm meg.

NE ADJON Semmit!

mindenféle ajánlatokra

hanem győződjék meg **minta-kollekciók** megtekintése által, hogy Bécsben egy második üzlet nem létezik, ahol legutolsó divatu **szolid gyapju-, selyem- és mosószövetek**, mint minden **ruházati-cikk** oly meglepő olcsón kaphatók, mint nálunk.

Egy ilyen kitöltött
levelezőlap elegendő,
hogy nagyon dústartalmu

Minta-kollekciót **azonnal** ingyen és bérmentve megkapja.

Herren Ludwig Zwiaback & Bruder

WIEN, VI/2,
Mariahilferstr. 111.

Küldjön nekem
minta-kollekcióját

Tisztelettel
WALTER EMMA.

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse nur 111.

Diszesen illusztrált divatkatalógus.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

Plombus!

— 250000 hálairat 1 év alatt! —

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal **mindenki maga plombirozhatja**

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus“ ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, **mely az amerikai élelmesség netovábbja!**

Ara egy adagnak, mely 5—6 odvas fogakra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek czime:

„Plombus“ szétkül. Pásztó, Heves-m.

Bécs Stefánia szálloda

II., Taborstrasse 12.

Központ 5 perc a Stefánia tériől

12 perc a városi vonattól Omnibus és városi vasutközlikedés minden irányban és a vasúthoz a ház előtt. Új és divatos berendezés. Villanvilágítás mindenhol. Fürdő és melegvízvezeték. Minden kényelem, szobák I. em. 1 frt 80 kr. II. em. 1 frt 60 kr. III. em. 1 frt 40 kr. kiszolgálás és világítással,

Árrendmény üzleti utazóknak és hosszabb tartózkodásnál.

Witzmann Károly
tulajdonos.

Egy tornaálvány

teljes felszereléssel — nyújtó, gyűrűhinta, trappéz, mászókötel, mászórud — és egy nyújtó szabad kézből jutányosan eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Felvágatlan

makulatura

papiros eladó lapunk kiadóhivatalában.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig

cs. és kir. udvari toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. kamarai szállító.

BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-czégnél.

Egy doboz 1 frt 20 kr. küldése utánvét vagy az összeg előleges beküldése után.

Olcsóság! Felkiszáraztatás!

Sajat érdekében hirdetésen kívül kizárólag

LEOPOLD-GYULÁ

Hirdetési Irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakavatotttági Pontosság!

Osászfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kén- és hévízgyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszaplanókkal, pompás ásványvíz-üzödakkal, kő- és kádfürdővel.

200 kényelmes lakosztállyal

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB A KRIEGER-féle

REPARATOR

1. díj 20 koronára, 2. díj 10 kor.

Főraktár: KORONA-GYÖGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENGEI

ELŐZÉKENYBEGI

BZERENOSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

100.000 aranyjegy, 65.000 nyér. — Nyeremények összege 14.450.000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

Hitel törlesztési módja:	2% levonással:
50 évre a tőke évi 5.10%-a	2% évre a tőke évi 5.20%-a
40 " " " 5.60%-a	" " " 5.60%-a
30 " " " 6.10%-a	20 " " " 6.32%-a
20 " " " 6.60%-a	20 " " " 7.60%-a

fizetendő járandékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejlebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Üdültek kedvéhez találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimérése.

REMINGTON

IRÓGÉP
ÚJ MÓDELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKIÉK
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresebb gyógymód: asthima, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar stb. ellen. Megalapította és egyedül képviselője:

D. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÛT 18. SZ. I. EM.

SZÉPÍTŐSZER UGORKATEJ

Az egyedül létező valódi angol Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepít, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2-3, hozzá ugorka-szappan 1-2, puder 2-3. Postal az elküldés naponta.

Főszétküldési hely: Balassa Kornél gyógyszerésztára Budapest - Erzsébetfalva

LEON és OLÁH

Versenyen kívüli olcsó árak! Elsőrangú angol és francia női ruha-kelme-különlegességek áruháza

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

OSERS és BAUER

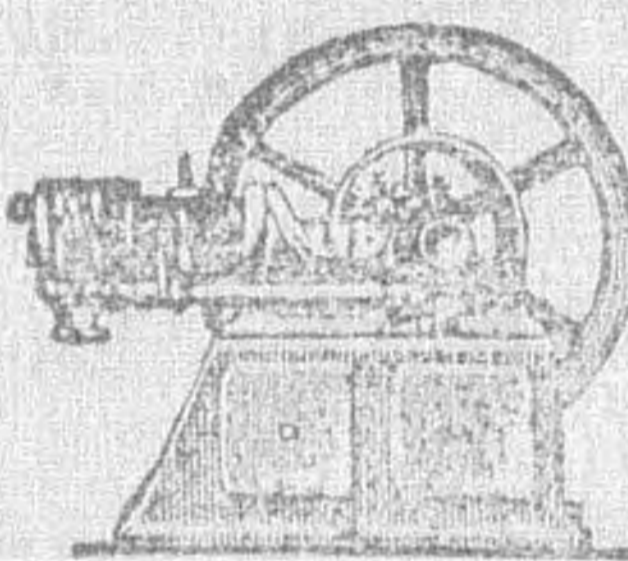
MOTORGYÁR

BUDAPEST V., Lipót-körút 7.

BÉCS

Dresdnerstrasse 79-85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel. Ezernyi bevezetések működésben. - Elsőrendű gyártmány. - Kevesebb fizetési feltételek.

A vidéken lakó családoknak mellőzhetetlen a higiénikus és teljesen szagtalan csász. és kir. szabadalmazott

szobakloset,

mely mint elegáns bútordarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.

Betegtoló kocsik
Hyg. köpcseszék
Bidettek és irrigatorok
Mosdó- és fürdőkádak.

Repes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L. closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám (Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Schicht-szappan

„szarvas”

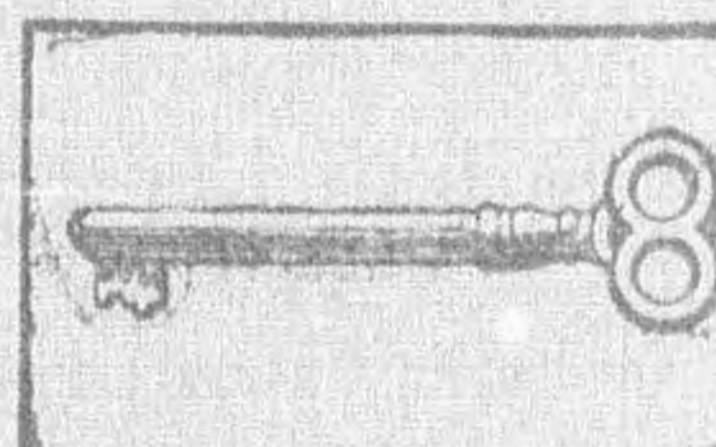
vagy

„kules”

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. - Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

WELMA SUCHARD

Nyersen való evésre páratlan.